

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 446/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Antošom, Námestie sv. Egídia 93, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 58/2014 a jeho uznesením z 11. decembra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom

Mgr. Pavlom Antošom, Námestie sv. Egídia 93, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 58/2014 a jeho uznesením z 11. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na skutkovom základe vymedzenom v uznesení o vznesení obvinenia. Sťažovateľ skutok, z ktorého je obvinený, popisuje v sťažnosti tak, že počas pojednávania Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) 11. septembra 2014, na ktorom sa zúčastnil ako verejnosť, na chodbe pred pojednávacou miestnosťou mal svedkyňi ešte pred jej výpoveďou v danej veci povedať, že na jej mieste by nevypovedal, keďže bude mať na základe jej výpovede problémy obžalovaný a že ich bude mať aj ona a jej priateľ.

Sťažovateľ nepopiera, že skutok tak, ako je vymedzený v obvinení, sa stal. Je však toho názoru, že tento skutok nie je trestným činom. Nepopiera teda, že sa pred svedkyňou vyjadril spôsobom vyplývajúcim zo skutkovej vety, avšak dodáva, že svoje vyjadrenie myslel tak, že *„nakoľko išlo o trestný čin nepriamej korupcie – že svedkyňa svojou výpoveďou privedzuje trestné stíhanie nielen obžalovanému (ktorý mal úplatok odovzdať) ale aj sebe samotnej a jej priateľovi (ktorý mal úplatok poskytnúť). Súčasne jej tiež odporúčal, aby si z toho dôvodu ona a jej priateľ našli advokáta, čo je časť jeho výpovede, ktorá v skutkovej vete obvinenia doposiaľ absentuje, hoci táto svedkyňa (pri výsluchu v tejto trestnej veci v postavení poškodenej) pravdivosť tejto časti prehlásenia sťažovateľa výslovne potvrdila.“*

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 115/2014 zo 16. októbra 2014 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 48/2014 zo 4. novembra 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Žiadosť odôvodnil tým, že v dňoch 6. a 7. novembra 2014 boli vypočutí všetci svedkovia, ktorých výpovede v inom konaní mal ovplyvňovať. Ostatní svedkovia (s výnimkou svedka ■■■■■, ktorý ku dňu rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie vypočutý nebol) podľa sťažovateľa zopakovali obsah svojich výpovedí pred vznesením obvinenia a svedok ■■■■■ by vypovedal v jeho prospech, teda nemá dôvod v budúcnosti toho svedka ovplyvňovať. Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že napriek údajnému ovplyvňovaniu všetci svedkovia zotrvali na svojich vyjadreniach v inej trestnej veci a potvrdili, že po pojednávaní na špecializovanom trestnom súde sa ich nikto nepokúšal ovplyvniť. Svedkovia ■■■■■ a ■■■■■ mali potvrdiť, že vyjadrenia sťažovateľa nevnímali ako hrozbu, ale ako konštatovanie.

Okresný súd o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby rozhodol uznesením sp. zn. 0 Tp 115/2014 z 3. decembra 2014 tak, že sťažovateľa prepustil na slobodu, akceptujúc dôvody uvedené v jeho žiadosti o prepustenie.

V zápisnici z výsluchu sťažovateľa konaného 3. decembra 2014, ktorá tvorí prílohu sťažnosti, sa okrem iného uvádza:

„Bolo mi doručené vyjadrenie prokurátorky GP k mojej žiadosti o prepustenie na slobodu a oboznámil som sa s ním.

K údajom, ktoré som uviedol v žiadosti o prepustenie na slobodu chcem doplniť iba dve veci. Prvou je, že od podania žiadosti do dnešného dňa bol vypočutý ďalší svedok pán ■■■■■ a druhou je to, že pokiaľ pani prokurátorka vo vyjadrení uviedla, že sa ešte vykonáva dokazovanie – znalecké, myslím si, že toto dokazovanie nesúvisí s mojim konaním nakoľko som stíhaný za skutok, ktorý som mal spáchať verbálne na súde pred určitými osobami.

Chcel by som súd požiadať o prepustenie na slobodu, nemám problémy komunikovať, dostavovať sa na predvolania a nemienim nikoho vyhľadávať, stále tvrdím, že tu došlo k nedorozumeniu.

Prokurátorka nemá na obvineného otázky.

Na otázky obhajcu obvinený udáva:

Ja som sa so svedkyňou [REDAKOVANÉ] rozprával 10 minút pred koncom pojednávania. Bolo to v čase, keď už vypovedal jej priateľ. Ja som išiel telefonovať domov a som jej v podstate mysliac si, že ona nie je stíhaná povedal, že by mali vyhľadať advokáta, že ak budú vypovedať, že to môže mať pre nich za následok ich trestné stíhanie. Na čo budú nadväzovať ďalšie problémy, napr. že nebude môcť ukončiť štúdium, že ho budú môcť vyhostiť. Povedal som to preto, lebo som nevedel, že sú stíhaní. To som sa dozvedel až z obsahu výpovede jej priateľa.

Obhajca predkladá kópie zápisnice o výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] zo dňa 27. 11. 2014, ktorá sa zakladá do spisu.

Obhajca udáva:

Poukazujem na obsah výpovedí svedkov, ktoré skutočnosti sú súčasťou aj mojej žiadosti o prepustenie na slobodu v tom smere, že z obvineného nemali strach a jeho konanie nebolo spôsobilé obsah ich výpovedí ovplyvniť. Poukazujem na to, že už bol vypočutý svedok [REDAKOVANÉ] a zostáva ešte vykonať výsluch svedka [REDAKOVANÉ], ku ktorému som sa už v žiadosti vyjadril. Namietam, že by dôvodom väzby mala byť tá skutočnosť, že prebieha vyšetrovanie a navyše poukazujem na to, že ide o znalecké dokazovanie, kde obvinený nemá žiadnu možnosť toto nejakým spôsobom ovplyvňovať a ani vo väzbe nie je za to, že by tu bola obava, že bude pôsobiť na znalcov.

Prokurátorka udáva:

Na svojom stanovisku trvám nakoľko mám za to, že dôvody väzby aj v súčasnom štádiu konania trvajú tak ako bolo konštatované súdom, je pravdou že už bol realizovaný výsluch svedka [REDAKOVANÉ] avšak doposiaľ nebol vykonaný výsluch svedka [REDAKOVANÉ], naďalej sa vykonáva znalecké dokazovanie a vzhľadom na prezentovanú obhajobu obvineného nie je vylúčená aj potreba vykonania konfrontácií medzi obvineným a poškodenými.

Pozn. sudcu pre prípravné konanie:

Pred začatím výsluchu sudca pre prípravné konanie zisťoval u obhajcu a prokurátorky prečo je na prezenčnej pečiatke žiadosti o prepustenie na slobodu uvedený dátum príjmu 18. 10. 2014, kde sa obaja zhodli, že ide o omyl, správny dátum má byť

18. 11. 2014, čo prokurátorka doložila aj nahliadnutím do dozorového denníka, v ktorom je tento dátum uvedený.“

V odôvodnení uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp 115/2014 z 3. decembra 2014 sa uvádza:

«Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky, Expozitúry Východ (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) sp. zn. PPZ-804/NKA-PZ-VY-2014 z 25. 9. 2014 bolo začaté trestné stíhanie za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona a následne uznesením vyšetrovateľa PZ sp. zn. PPZ-804/NKA-PZ-VY-2014 zo 14. 10. 2014 bolo vznesené obvinenie [REDAKOVANÉ] za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že menovaný dňa 11. 9. 2014 na chodbe pred pojednávacou miestnosťou Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici počas verejného pojednávania v konaní vedenom pod č. k. BB 3T3/14 proti obžalovanému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], stíhanému pre prečin nepriamej korupcie podľa § 366 odsek 1 Trestného zákona, oslovil svedkyňu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], ktorá svedčí v uvedenej veci ako svedok a povedal jej, že on by na jej mieste nevypovedal, lebo ak bude mať z tejto výpovede obžalovaný [REDAKOVANÉ] problémy, tak ich bude mať aj ona a jej priateľ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], občan Saudskej Arábie s prechodným pobytom v [REDAKOVANÉ] a jej priateľ môže zabudnúť na Slovensko a aj na medicínu, ktorú v súčasnej dobe študuje na Slovensku, čo uviedol aj [REDAKOVANÉ], tlmočníkovi svedka [REDAKOVANÉ] na uvedenom pojednávaní, ktorého oslovil pred budovou Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici, aby tento ovplyvnil výpoveď svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] tak, aby v tejto veci nevypovedali, pričom takto konal v úmysle ovplyvniť svedeckú výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] tak, aby títo nevypovedali v neprospech obžalovaného [REDAKOVANÉ].

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp/115/2014 zo 16. 10. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica

sp. zn. 5 Tpo/48/2014 zo 4. 11. 2014 bol obvinený [REDACTED] vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku.

Obvinený sám a tiež prostredníctvom obhajcu podal žiadosti o prepustenie na slobodu, ktoré boli prokuratúre doručené 18. 11. 2014. Svoje žiadosti odôvodnil tým, že v dňoch 6. a 7. 11. 2014 boli vypočutí všetci svedkovia, ktorých výpovede mal v inom konaní ovplyvňovať. V osobitnom písomnom podaní obhajca namietol, že súd pri vzatí do väzby neuviedol konkrétne mená svedkov, ktorých mal obvinený ovplyvňovať a nie je teda zrejmé, nevykonanie výsluchov ktorých svedkov môže mať za následok zánik dôvodov jeho kolúznej väzby. Súčasne si odpovedal, ktorí by to asi mohli byť s tým, že väčšina z nich už vypočutá bola. Pokiaľ doteraz nebol vypočutý ako svedok [REDACTED] poukázal na to, že jeho výpoveď nepovažoval za potrebnú ani vyšetrovateľ pred vznesením obvinenia. Ostatní svedkovia s výnimkou svedka [REDACTED] zopakovali obsah svojich výpovedí pred vznesením obvinenia a svedok [REDACTED] vypovedal v jeho prospech, teda obvinený nemá dôvod v budúcnosti tohto svedka ovplyvňovať. Obhajca súčasne poukázal na zhodné výpovede svedkov v inom konaní s ich výpoveďami vo veci obvineného [REDACTED], či už pred, alebo po vznesení obvinenia z toho hľadiska, že zrejme voči nim neprichádza do úvahy nejaké ovplyvňovanie. Súčasne poukázal na to, že napriek údajnému ovplyvňovaniu zotrvali na svojich vyjadreniach v inej trestnej veci a potvrdili, že po pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde sa ich nikto ovplyvniť nepokúsil. Tiež poukázal na to, že svedkovia [REDACTED] a [REDACTED] potvrdili, že vyjadrenia obvineného nevnímali ako hrozbu, ale ako konštatovanie a ich popis skutku nie je v príkrom rozpore s tým, ako ho opísal obvinený, kde zostáva spornou otázka právna, nie skutková.

Pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie dňa 03. 12. 2014 obvinený svoju žiadosť doplnil poukázaním na to, že od podania žiadosti do teraz bol vo veci vypočutý aj svedok [REDACTED]. K výsluchu tohto svedka aj ostatných obhajca obvineného poukázal na ich vyjadrenia, že skutočnosti, ktoré obvinený svedkom uvádzal u nich neboli spôsobilé na vyvolanie zmeny ich výpovedí. Obvinený ešte doplnil, že nesúhlasí s vyjadrením prokurátorky, že dôvodom väzby má byť aj prebiehajúce znalecké dokazovanie, pretože nie je vo väzbe za to, že by ovplyvňoval znalca, alebo že by tu taká obava bola, navyše ani nemá možnosť tento úkon ovplyvniť.

Podľa názoru obhajoby na existenciu dôvodov väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku je potrebné preukázať pravdepodobnosť, že obvinený sa pokúsi svedkov ovplyvňovať a zároveň pravdepodobnosť, že sa svedkovia ovplyvniť dajú a nakoniec mieru vplyvu prípadnej zmeny ich výpovedí na ustálenie skutkového deja. Vzhľadom na to, že svedkovia, u ktorých hrozila obava z ovplyvňovania už boli vypočutí je dôležitou skutočnosťou po vzatí obvineného do väzby, na ktorú je potrebné prihliadať a poukázal na ustálenú súdnu prax, že v takom prípade dochádza k zániku väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku.

V prípade, že by súd bol iného názoru poukázal na písomný sľub obvineného v zmysle § 80 ods. 1 písm. b/, ktorý tento predložil osobitným podaním a žiadal ho prijať a nahradiť ním väzbu.

Prokurátorka Generálnej prokuratúry SR predložila žiadosť obvineného sudcovi pre prípravné konanie, pretože jej nevyhovela 26. 11. 2014 spolu s príslušným vyšetrovacím spisom.

K dôvodom väzby obvineného uviedla, že tieto trvajú a poukázala v tomto smere aj na uznesenie krajského súdu zo 4. 11. 2014. Skutočnosť, že už boli vypočutí svedkovia podľa nej neznamena automaticky, že dochádza k zániku dôvodov väzby, pretože nie je vylúčené, že budú vypočutí opätovne, najmä v súvislosti s doteraz neskončeným znaleckým dokazovaním. Pri výsluchu obvineného potvrdila, že už bol vypočutý aj svedok [REDACTED] a vo vzťahu k svedkovi [REDACTED] uviedla, že tento tiež ešte nebol v procesnom postavení svedka vypočutý, ako to mylne udáva obhajca obvineného. Vzhľadom k týmto skutočnostiam navrhla žiadosť obvineného zamietnuť a jeho väzbu nenahradiť ani prijatím sľubu ani nariadením dohľadu mediačným a probačným úradníkom aj s prihliadnutím na to, že nie je vylúčená nutnosť vykonať konfrontácie medzi obvinených a svedkami vzhľadom na obsah jeho vyjadrení.

Podľa § 71 odsek 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Na základe žiadosti obvineného, vyššie uvedených vyjadrení a preskúmaním spisového materiálu spolu so zápisnicou o výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] predloženého obhajcom pri výsluchu obvineného som dospel k záveru, že dôvodná obava, že obvinený bude ovplyvňovať svedkov vykonaním výsluchov svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pominula.

Svedkovia vypovedali v trestnej veci obv. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] podala trestné oznámenie, následne svedkovia vypovedali pred a aj po vznesení obvinenia obvinenému a potvrdili obsah svojich vyjadrení. Navyše z ich prejavov vplýva, že z obvineného strach nemajú a nemienajú prípadnému ovplyvňovaniu podľahnúť. Pokiaľ ide o svedka [REDAKOVANÉ] obhajoba netvrdila, že bol vypočutý ako svedok, čo uviedla prokurátorka, ale že bol vypočutý po jeho nezákonnom zadržaní.

Je pravdou, že p. [REDAKOVANÉ] doteraz ako svedok vypočutý nebol, ale podľa názoru sudcu pre prípravné konanie jeho výpoveď bez toho, aby sme vyslovovali predpoklad v koho prospech bude vedená nie je dôkazom, ktorý by bol potrebný na ustálenie skutkového stavu veci. Ak prokurátorka dospeje k záveru, že je potrebné túto osobu ako svedka vypočuť, sudca pre prípravné konanie poukazuje, že ide o svedka, ktorý nebol osobne prítomný na mieste činu a vo vzťahu k tomuto svedkovi nie je možné vyvodzovať obavu z kolúzneho správania obvineného. Navyše sudca pre prípravné konanie uviedol už vo svojom uznesení o vzatí obvineného do väzby, že pripomína orgánom prípravného konania ich povinnosť postupovať pri obstarávaní dôkazov s čo najväčším urýchlením a bez prieťahov, aby osobná sloboda obvineného bola obmedzená skutočne iba na nevyhnutne potrebný čas aj z hľadiska toho, že sa osobne má sám starať o maloleté dieťa, ktoré mu malo byť súdom zverené.

To, že od vzatia obvineného do väzby 16. 10. 2014 orgány prípravného konania svedka [REDACTED] nevypočuli, nenasvedčuje ich konaniu bez zbytočných prietahov. Na prvý pohľad tomu nenasvedčuje ani skutočnosť, že o sťažnosti obvineného proti vzneseniu obvinenia bolo rozhodnuté až 6. 11. 2014, teda 2 dni potom, ako bolo Krajským súdom v Banskej Bystrici právoplatne rozhodnuté o jeho väzbe, ale ide o lehotu primeranú spôsobenú obhajobou, ktorá až 28. 10. 2014 doručila odôvodnenie sťažnosti obvineného z 23. 10. 2014 a bez ohľadu na neprávoplatné vznesenie obvinenia je povinnosťou sudcu pre prípravné konanie pri rozhodovaní o väzbe vysporiadať sa aj s dôvodnosťou trestného stíhania.

Nie je pravdou tvrdenie obhajoby, že samotné vykonanie výsluchov svedkov, u ktorých je obava z ich ovplyvňovania obvineným zakladá dôvod na zánik dôvodov väzby, pretože ani skončenie prípravného konania ešte samo osebe nie je takým momentom (R 56/2007), ale na strane druhej je potrebné vychádzať z konkrétnej veci a rozsahu potrebného dokazovania, kde v prípade obvineného [REDACTED] je nutné poukázať na to, že významní svedkovia už vypočutí boli, zopakovali obsah svojich výpovedí, nemajú z obvineného strach a na obsah ich výpovedí by prípadné ovplyvňovanie nemalo vplyv, navyše je potrebné prisvedčiť obvinenému, že od hlavného pojednávania svedkov nekontaktoval (aj keď na strane druhej nemal vedomosť, že podali trestné oznámenie).

Skutočnosť, že v priebehu trestného stíhania majú byť vykonané ďalšie procesné úkony, ako napríklad výsluch svedkov a pod., sama osebe neznamená, že obvinený bude na nich pôsobiť, resp. inak máriť objasňovanie skutočností závažných pre trestné konanie. Objasňovaním skutočností závažných pre trestné stíhanie je dokazovanie skutočností uvedených v § 119 ods. 1 Tr. poriadku. Tieto skutočnosti musia mať pre trestné stíhanie podstatný význam najmä z hľadiska posúdenia viny, trestu alebo výroku o náhrade škody. Marenie menej závažných skutočností nezakladá dôvod väzby a tu je treba poukázať na to, že znalecké dokazovanie, na ktoré poukazuje prokurátorka nie je v tomto prípade skutočnosťou v zmysle § 119 ods. 1 Tr. poriadku, pretože ide o znalecké dokazovanie elektronických prístrojov a obvinený sa protiprávneho konania mal dopustiť ústnym prejavom bez ich použitia. Ani prípadná nutnosť vykonať konfrontácie neznamená automaticky dôvod na väzobné stíhanie obvineného, najmä keď svedkovia sa vo veci už

procesne vyjadrili vrátane zverejnenia svojho vnútorného postoja k prípadnému ovplyvňovaniu.

Všetky tieto vymenované skutočnosti vo svojom súhrne – liknavosť orgánov prípravného konania, vykonanie podstatných dôkazov a potreba vykonať už iba ďalšie dokazovanie menej významných skutočností, prihliadajúc na osobné pomery obvineného a samotnú dĺžku doteraz vykonanej väzby vedú sudcu pre prípravné konanie ku konštatovaniu o zániku väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, nezisteniu iných dôvodov na jeho väzbu (71 ods. 1 písm. a/ alebo c/ Tr. poriadku) a preto potom rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Nakoľko sudca pre prípravné konanie konštatuje neexistenciu dôvodov väzby obvineného neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o prijatí sľubu alebo nariadení dohľadu mediačným a probačným úradníkom, ktoré rozhodovanie je možné iba v prípade existencie dôvodov väzby.

Obvinený si musí byť vedomý, že v prípade, že sa dopustí kolúzneho konania, môže byť rozhodnuté o jeho opakovanej väzbe.».

Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 115/2014 z 3. decembra 2014, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby, podal prokurátor sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým unesením sp. zn. 5 Tpo 58/2014 z 11. decembra 2014 tak, že sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol, pričom zároveň neprijal písomný sľub ako náhradu za väzbu a ani ju nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V napadnutom uznesení krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„... Proti tomuto uzneseniu (uznesenie okresného súdu z 3. decembra 2014, pozn.) ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice podala prokurátorka GP SR sťažnosť, ktorú následne aj písomne odôvodnila. Argumentovala predovšetkým tým, že aj v tomto štádiu trestného konania naďalej trvá podozrenie, že obvinený spáchal trestný čin podľa § 344 ods. 1 písm. d) Tr. zák., pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Konkrétnymi skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu obvineného, sú v danom prípade najmä charakter a znenie stíhaného

skutku, z ktorých vyplýva, že obvinený ovplyvňoval svedkov [REDACTED] a [REDACTED], ktorí vystupujú ako svedkovia v trestnej veci proti obžalovanému [REDACTED]. Konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z kolúzneho správania sa obvineného vyplývajú aj z osoby samotného obvineného, keď nemal žiadne zábrany pôsobiť na svedkov v priestoroch súdu pred pojednávacou miestnosťou. Aj počas prebiehajúceho hlavného pojednávania a vykonávaného dokazovania prostredníctvom SMS správ komunikoval s obžalovaným [REDACTED] a usmerňoval ho, ako má reagovať na prebiehajúce dokazovanie.

I keď vo veci boli vykonané v podstate výsluchy všetkých svedkov, v danom štádiu konania však nie je vylúčená potreba doplnenia dokazovania, napr. aj vykonaním konfrontácií medzi obvineným a už vypočutými svedkami. Vzhľadom na charakter stíhanej trestnej činnosti a osobu obvineného, aj tieto prípadné procesné úkony odôvodňujú obavu z kolúzneho správania sa obvineného v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.

V závere poukázala, že doposiaľ nebol vypočutý ani svedok [REDACTED], a to z taktického hľadiska.

... Krajský súd na podklade sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť prokurátorky je v celom rozsahu dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti dospel totiž k záveru, že ďalšie pretrvávajúce väzby u obvineného je aj v súčasnosti plne opodstatnené. Na podklade doposiaľ vykonaných dôkazov v prípravnom konaní, pretrváva naďalej až kvalifikované podozrenie, že obvinený [REDACTED] sa mal dopustiť protiprávneho konania vo vzťahu ku svedkom, za ktorý mu hrozí uloženie trestu odňatia slobody na 1 rok až 6 rokov.

Okrem spomenutého dôvodného podozrenia ako jedného z predpokladov ďalšieho trvania väzby, je v posudzovanej veci splnená aj ďalšia podmienka väzobného stíhania obvineného, a to existencia konkrétnych väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktorých neexistenciu nesprávne skonštatoval prvostupňový súd. Krajský súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. 5 Tpo/48/2014 zo 04. 11. 2014, zhodne so zistením sudcu pre prípravné konanie konštatoval, že povaha trestnej činnosti obvineného a jeho osoba nedáva žiadnu záruku, že by nevykonával naďalej kolúzne aktivity a tým by účel väzby u neho bolo možné dosiahnuť inak.

Naviac treba zdôrazniť, že vyšetrovanie predmetnej trestnej veci nie je doposiaľ ukončené, keď nebol vypočutý ani svedok [REDAKOVANÉ] a nie je ukončené ani znalecké dokazovanie.

Citované rozhodnutie krajského súdu, bolo negatívnym rozhodnutím o sťažnosti obvineného a situácia do dnešného dňa nevykazuje žiadne zmeny, a preto krajský súd dospel k záveru, že dôvod väzby u obvineného naďalej trvá v takej intenzite, že v tomto štádiu trestného stíhania obvineného, nie je možné toto opatrenie ani nahradiť substitučnými inštitútmi, ktoré nakoniec nepoužil prvostupňový súd.

Riziko, t. j. dôvodná obava, že by obvinený v prípade prepustenia na slobodu konal spôsobom uvedeným v § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., teda prevyšuje substitučné inštitúty. Doterajšia väzba u obvineného stíhaného pre konanie, ktorým rušil činnosť orgánu verejnej moci, nie je preto v súčasnom štádiu trestného stíhania zjavne neprimeraná.

Krajský súd nakoniec zistil, že vyšetrovateľ vo veci koná spôsobom, ktorý si vyžaduje väzobná vec - § 2 ods. 6 Tr. por. a nezistil tak vo veci žiadne prieťahy subjektívnej povahy.“

Sťažovateľ argumentuje, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s jeho zásadnými námietkami (formulovanými v jeho žiadosti o prepustenie z väzby, pozn.) spočívajúcimi na tvrdení, že nemá dôvod ovplyvňovať svedkov, keďže s ich výpoveďami súhlasí, pričom všetci svedkovia už boli v prípravnom konaní vypočutí a navyše ide o svedkov, ktorí sa v zmysle ich vyjadrení ovplyvňovať ani zastrašiť nedajú. Sťažovateľ tiež namieta, že nemal možnosť oboznámiť sa s odôvodnením sťažnosti prokurátora smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu z 3. decembra 2014, ktorým bol z väzby prepustený, keďže krajský súd o sťažnosti prokurátora rozhodol nasledujúci deň po predložení spisu okresným súdom. Napokon sťažovateľ namieta, že v napadnutom uznesení krajského súdu sa v rozpore so skutočnosťou uvádza, že v konaní nebol ku dňu rozhodovania krajského súdu vypočutý svedok [REDAKOVANÉ]. Podľa sťažovateľa jeho dosiaľ uvedené námietky zakladajú „*Odôvodnenie porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy*“.

Sťažovateľ formuluje aj námietky týkajúce sa „*porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*“. V tejto súvislosti poukazuje na

skutočnosť, že žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podal 11. novembra 2014, sudca pre prípravné konanie okresného súdu o nej rozhodol 3. decembra 2014 a krajský súd o sťažnosti prokurátora rozhodol 11. decembra 2014, pričom písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia krajského súdu mu bolo doručené až 2. januára 2015, t. j. orgány činné v trestnom konaní a príslušné všeobecné súdy rozhodovali o jeho žiadosti 52 dní.

Ďalšia skupinu námietok je v sťažnosti označená nadpisom: „*Odôvodnenie porušenia práva na prepustenie z väzby, ak je táto nezákonná podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy SR.*“ V rámci tejto skupiny námietok sťažovateľ argumentuje, že mal byť z väzby prepustený, aj keď by žiadosť o prepustenie z väzby nebol podal, pretože boli na to splnené zákonné predpoklady. Poukazuje pritom na skutočnosť, že všetci svedkovia boli ku dňu rozhodovania sťažnostného súdu vypočutí, a to aj po vznesení obvinenia. Sťažovateľ pritom v zásade s výpoveďami svedkov súhlasí a zdôrazňuje, že v jeho veci je sporná len otázka právnej kvalifikácie skutku, t. j. otázka, či ide o trestný čin.

Podľa názoru sťažovateľa „*Kolúzna väzba uložená z dôvodu obavy z ovplyvňovania svedkov má svoj protekčný význam len tam, kde je skutkový stav sporný, neustálený a kde by obvinený svojím pôsobením na svedkov mohol ustálenie skutkového stavu ovplyvniť vo svoj prospech. V prípade posudzovania otázky, či daný skutok je alebo nie je trestným činom, nemá ovplyvňovanie svedkov žiadny význam, nakoľko výklad práva je výlučne v pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu.*

V domácej trestnoprávnej praxi sa ustálil právny názor, podľa ktorého v prípade kolúznej väzby z dôvodu obavy o ovplyvňovanie svedkov, nie je dôvod na jej ďalšie trvanie, ak boli svedkovia vypočutí v prípravnom konaní.“

Vo vzťahu k argumentácii krajského súdu o tom, že ďalším dôvodom na jeho zotrvanie vo väzbe je skutočnosť, že vo veci je potrebné vykonať ešte znalecké dokazovanie kriminalisticko-expertíznym ústavom, sťažovateľ uvádza, že vo vzťahu ku kolúznej väzbe ide o irelevantný dôvod, keďže si nevie predstaviť, ako by mohol ovplyvniť znalca. Navyše znalecký posudok mal byť vyhotovený do 16. novembra 2014.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd o jeho sťažnosti náležom takto rozhodol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 11. 12. 2015 (správne má byť 11. decembra 2014, pozn.), sp. zn. 5 Tpo/58/2014 o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 11. 11. 2014, ako aj konaním predchádzajúcim jeho vydaniu, porušil ústavné právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti, ako aj právo na prepustenie z väzby, ak je táto nezákonná, zaručené článkom 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy SR, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a porušil právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Ústavný súd uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11. 12. 2015, sp. zn. 5 Tpo/58/2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Ústavný súd prepúšťa sťažovateľa z väzby na slobodu.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi právo na finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- € a zaväzuje Krajský súd v Banskej Bystrici, aby túto sumu vyplatil sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi právo na náhradu trov konania a zaväzuje Krajský súd v Banskej Bystrici, aby sumu priznaných trov vyplatil k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj postupom, ktorý prechádzal jeho vydaniu.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno sťahť alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

V súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu týkajúcemu sa väzobnej veci (rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu) vrátane namietaného porušenia práva na urýchlené a prednostné rozhodovanie o väzobných veciach.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru [zohľadňujúcu aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo väzobných veciach (pozri rozsudok vo veci *De Wilde et. al. v. Belgicko* z 18. 6. 1971, séria A, č. 12, bod 76,

o neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na rozhodovanie o väzbe, ďalej len „dohovor“), pozn.], v zmysle ktorej ústavnú ochranu väzobne stíhaným obvineným (obžalovaným) neposkytuje podľa ustanovení VII. oddielu II. hlavy ústavy („Právo na súdnu a inú právnu ochranu“, čl. 46 ods. 1 a nasl. ústavy), ale podľa špeciálnych ustanovení obsiahnutých v čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu (III. ÚS 135/04).

Obsah článku 17 ústavy totiž tvoria totiž také práva, ako je právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (m. m. III. ÚS 7/00, I. ÚS 34/04). Ústavný súd zároveň vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy môže byť porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (napr. II. ÚS 55/98). Právo na súdnu ochranu v súvislosti s periodickým skúmaním dôvodnosti väzby, ako aj právo na urýchlené skúmanie dôvodnosti väzby sú obsiahnuté v čl. 17 ods. 2 ústavy. Preto toto ustanovenie je v pomere špeciality k všeobecným ustanoveniam čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 224/03, I. ÚS 34/04).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to

predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, kvalifikuje väčšinu námietok ako porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, k porušeniu ktorých vzhľadom na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva *ratione materiae* nemohlo dôjsť.

Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na to, aby ústavný súd časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z časti I tohto uznesenia vyplýva, že proti namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy smeruje skupina námietok označená sťažovateľom v sťažnosti nadpisom: „*Odôvodnenie porušenia práva na prepustenie z väzby, ak je táto nezákonná podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy SR*“, ktorá v konkrétnostiach zahŕňa tieto námietky:

- dôvody kolúznej väzby už pominuli, keďže boli už vykonané výsluchy všetkých svedkov,
- skutkový stav je už nespochybniteľne zistený,
- odôvodňovanie ďalšieho trvania väzby potrebou vykonať znalecké dokazovanie kriminalisticko-expertíznym ústavom je irelevantné, keďže nie je s kolúznou väzbou v príčinnej súvislosti.

V súvislosti s preskúvaním námietok sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil aj s predchádzajúcim uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 48/2014 zo 4. novembra 2014 týkajúcim sa väzby sťažovateľa, na ktoré krajský súd v napadnutom uznesení odkazuje.

V uznesení krajského soudu sp. zn. 5 Tpo 48/2014 zo 4. novembra 2014 sa okrem iného uvádza:

„Neuniklo krajskému súdu, že ani obvinená nepopiera, že sa dopustil konania uvedeného v uznesení vyšetrovateľa PZ zo 14. 10. 2014, ČVS: PPZ-804/NKA-PZ-VY-2014 a toto zistenie vplynulo aj z výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], na ktoré správne poukázal aj prvostupňový súd.

Subjektívna stránka trestného činu predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktoré je v konečnom dôsledku obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 Tr. zák., je zaradený medzi trestné činy poskytujúce ochranu proti rušeniu činnosti orgánov verejnej moci, čo je druhovým objektom tohto trestného činu. Individuálnym objektom (záujmom) chráneným týmto ustanovením Trestného zákona, sú objekty chránené konkrétnymi ustanoveniami § 344 ods. 1 písmena a) až d) Tr. zák. V prípade uvedeného pod písmenom d), je to aj sloboda jednotlivca v postavení svedka, znalca, tlmočníka alebo prekladateľa, a to vo forme slobody rozhodovania a konania na základe jeho slobodnej vôle. Skutková veta tak, ako bola ustálená, aj podľa názor krajského súdu obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu, z ktorého bol sťažovateľ obvinený. Slovné spojenie použité v danom prípade, a síce, že – svedkovia budú mať problémy, ak budú vypovedať v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ], možno logicky chápať ako hrozbu nejakou ujmu. Krajský súd tak konštatuje, že aj z povahy veci v danom prípade išlo zo strany obvineného o usmernenie svedkov v úmysle vyvinúť obžalovaného [REDAKOVANÉ] z trestnej zodpovednosti a ovplyvniť tak dôkazy v rozpore so skutočnosťou v prospech tohto obžalovaného.

Nakoniec krajský súd nepopiera právo obvineného na názor a komunikáciu s ľuďmi, ale v posudzovanom prípade konštatuje, že týmto právom nemôže byť zasahované do práva inej osoby a pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 344 Tr. zák. nie je podstatné, či sa svedkovia boja jeho alebo obžalovaného [REDAKOVANÉ].

... Pre skúmanie existencie dôvodov väzby podľa prv uvedeného ustanovenia je podstatné, že obvinený priamo navádzal svedkov, aby nevypovedali, pretože budú mať problémy a týmto konaním ich objektívne ovplyvňoval ako majú vystupovať a konať ako

svedkovia na hlavnom pojednávaní v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ] – jeho priateľa.“

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa smerujúcim proti namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, podľa ktorého „Kto v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní... d) použije násilie, hrozbu násilia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na sudcu, stranu trestného konania, účastníka súdneho konania, svedka, znalca, tlmočníka, prekladateľa alebo na orgán činný v trestnom konaní, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.“.

Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd konštatuje, že skutok, z ktorého je sťažovateľ obvinený a ktorý je právne kvalifikovaný ako trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, vo svojej podstate obsahuje v sebe samotné kolúzne konanie. V zásade platí, že dôvody, pre ktoré je sťažovateľ z predmetnej trestnej činnosti obvinený, sú zároveň dôvodmi väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že všetci svedkovia už boli v konaní vypočutí. Krajský súd sa v napadnutom uznesení stotožnil s argumentáciou prokuratúry, ktorá potrebu ďalšieho trvania väzby odôvodňovala aj možnou potrebou vykonania konfrontácií. Tento argument je z pohľadu ústavného súdu legitímny a postačuje na to, aby mohol byť záver krajského súdu o potrebe ďalšieho trvania väzby sťažovateľa kvalifikovaný ako ústavne konformný.

Záver krajského súdu o tom, že ďalšie trvanie väzby odôvodňuje povaha trestnej činnosti, ktorej sa mal dopustiť (jej kolúzny charakter), a osoba sťažovateľa („nemal žiadne zábrany pôsobiť na svedkov v priestoroch súdu pred pojednávacou miestnosťou. Aj počas prebiehajúceho hlavného pojednávania a vykonávaného dokazovania prostredníctvom SMS správ komunikoval s obžalovaným [REDAKOVANÉ] a usmerňoval ho, ako má reagovať na prebiehajúce dokazovanie.“), ktoré zakladajú dôvod na zamietnutie jeho žiadosti

o prepustenie z väzby na slobodu, nemožno považovať za svojvoľný, a preto je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný.

Aj keď ústavný súd v časti II.1 tohto uznesenia už zaujal z formálnych dôvodov (nesprávne označenie základných práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, pozn.) odmietavý postoj k námietkam sťažovateľa, ktoré v sťažnosti subsumoval pod porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, považuje za vhodné k nim zaujať aspoň rámcovo vecné stanovisko.

K námietke, že sťažovateľ nemal možnosť oboznámiť sa s odôvodnením sťažnosti prokurátora smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu z 3. decembra 2014, ktorým bol z väzby prepustený, ústavný súd uvádza, že podstata sťažnostnej argumentácie prokurátora bola obsiahnutá v jeho záverečnom prednese pri rozhodovaní okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu dňa 3. decembra 2014, a teda nebola sťažovateľovi neznáma.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa „*porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*“, ústavný súd by ich vyhodnotil ako zjavne neopodstatnené aj v prípade, ak by boli subsumované pod čl. 17 ústavy.

Ústavne akceptovateľné v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, to znamená Trestnému poriadku. Požiadavku neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie ustanovuje výslovne § 79 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom sa uvádza, že o takej žiadosti sa musí rozhodnúť bez meškania.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom

prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24, a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, bod 33 – 36, mutatis mutandis I. ÚS 18/03).

Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie na slobodu, vo svojej judikatúre uvádza, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

Sťažovateľ uvádza, že žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podal 11. novembra 2014, sudca pre prípravné konanie o nej rozhodol 3. decembra 2014 a krajský súd rozhodol o sťažnosti prokurátora 11. decembra 2014, pričom písomné vyhotovenie rozhodnutia krajského súdu mu bolo doručené 2. januára 2015, t. j. spolu o jeho žiadosti orgány činné v trestnom konaní a súdy rozhodovali 52 dní. Z priloženej dokumentácie ďalej vyplýva, že okresnému súdu bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu predložená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky 26. novembra 2014. Okresný súd

predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu zo 4. decembra 2014 deň pred jeho rozhodovaním, t. j. 3. decembra 2014.

Z uvedených údajov vyplýva, že konanie pred krajským súdom (sťažovateľ označuje za porušovateľa svojich práv len krajský súd, pozn.) trvalo od 10. decembra 2014 do 2. januára 2015, t. j. ide o obdobie, ktoré nepresahuje obdobie 1 mesiaca. Z uvedeného dôvodu je námietka sťažovateľa smerujúca proti porušovaniu jeho práva na prednostné a urýchlené rozhodovanie (subsumovaného pod porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, pozn.) postupom krajského súdu zjavne neopodstatnená aj z vecného hľadiska.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júla 2015